GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr. 19 — Rok I Włocławek, środa 23 stycznia 1946 roku Cena 2 złote

Anders moralnym sprawcą śmierci gen. Sikorskiego

Przemówienie wicepremiera Mikołajczyka na kongresie P. S. L.

Ruch Ludowy

Na początku referatu mówca zastanawia się co było podstawą pierwszych poczynań i działań i co powstało dalej linią wytyczną ruchu ludowego.

Były to: walka z wyzyskiem, walka z ciemnotą i walka z przemocą. Oczywiście, że walka ta musiała być klasowa. Nastąpiło rozbudzenie polityczne i narodowe. Chłop stał się narodem, jako najsilniejsza warstwa świadoma politycznie, społecznie i narodowa i stał się podstawą polityki państwowej i jej najbardziej decydującym elementem.

Nawiązując do słów przedstawiciela Stronnictwa Pracy Popiela, mówca stwierdza, że właśnie temu ruchowi ludowemu przed zakończeniem wojny światowej przypadło w udziale polityczne zamanifestowanie walki o niepodległość państwa polskiego i przyszło brać współodpowiedzialność za los państwa w latach 1920 — 1921.

„Nie wszystko było złe z tamtych czasów, jeżeli do dzisiejszego dnia podstawą prawną państwa jest konstytucja z 1921 roku. Dziś szczególnie mocno chcielibyśmy, aby konstytucja ta w całej pełni obowiązywała w życiu obywatela polskiego".

Walka z sanacją

Przechodząc do walki z sanacją, która nasyłała rozbijaczy do ruchu ludowego, mówca stwierdza, że lud podjął walkę z sanacją. Podjął ją później i robotnik.

Skończyły się wtedy mandaty poselskie, skończyło się traktowanie terenów, jak folwarki wyborcze. Walka szła na dwa fronty. Walka z błędną polityką wewnętrzną, z dyktaturą, z odwróceniem roli państwa, zniszczeniem samorządu a ustanowieniem samowoli rządu, z brakiem wolności słowa. Pierwsze trupy w walce o wolność Polski padły nie w 1939 roku, ale nadły już wówczas w czasie strajku chłopskiego, w czasie protestu w Łapanowie, Noskowej i na polach Racławic.

Błędna polityka zagraniczna

Najbardziej wszakże mówca podkreśla front walki z sanacją na odcinku polityki zagranicznej. W zakresie polityki zagranicznej chłop polski uważał, że obowiązkiem Polski w Lidze Narodów nie jest stawać w obronie faszystowskich Włoch, kiedy najeźdźca napadał na bezbronny naród abisyński.

Tak samo chłop zrozumiał niebezpieczeństwo polityki sanacyjnej w Gdańsku, w odniesieniu do Czechosłowacji, jak również ujemne skutki odrzucenia przez Becka propozycji angielskich odnośnie sojuszu polsko-radziecko-francusko-angielskiego.

Reasumując, **jeżeli w końcu polityka proniemiecka pułk. Becka nie skończyła się wspólnym marszem Niemiec i Polski na Rosję, to stanęło temu na przeszkodzie uświadomienie polityczne mas chłopskich.**

Trudna sytuacja gen. Sikorskiego

Rząd polski na emigracji — wywodzi dalej mówca — musiał pokonywać ciężkie przeszkody na gruncie formalno-prawnym. Kiedy na ziemi francuskiej znalazł się gen. Sikorski, znaleźli się tam już również przedstawiciele sanacyjni.

Anglia i Ameryka nie chciały uznać żadnego rządu polskiego, który nie będzie miał formalnych podstaw prawnych, konstytucyjnych choćby w formie dalszego ciągu legalności państwowej. W tej sytuacji, przed gen. Sikorskim stanęła konieczność podjąć kontynuację legalnej władzy opartej o konstytucję 1935 roku.

Rola Andersa

Przechodząc do kwestii **nawiązania stosunków polsko-sowieckich,** mówca podkreśla z naciskiem, że gen. **Sikorskim był pierwszym,** a sekundował mu wówczas przedstawiciel stronnictwa mówcy i **prawie, że jedynym „w tej szalonej walce i w tych szalonych przeszkodach, jakie mu rzucano pod nogi".**

Rząd pod przewodnictwem gen. Sikorskiego i za gorącym poparciem stronnictwa mówcy wypowiedział się przeciwko wyprowadzeniu wojsk polskich Andersa z Rosji.

„Uważamy generała Andersa — oświadcza wicepremier Mikołajczyk dosłownie — **za moralnego sprawcę śmierci gen. Sikorskiego. Gen. Sikorski nie potrzebował jechać na Środkowy Wschód, skąd nie wrócił żywy, gdyby nie watażka gen. Anders, który zapowiedział, że się zbuntuje przeciw rządowi polskiemu i że żołnierz polski odmówi posłuszeństwa rządowi, który chce porozumienia polsko-radzieckiego".**

Raczkiewicz i Arciszewski

Walczyliśmy przeciwko złamaniu prerogatyw przez Raczkiewicza i mianowania Sosnkowskiego bez naszej wiedzy i przeciw nam — oświadcza w innym miejscu mówca.

Omówiwszy zagadnienie rozkazów i zleceń wydanych przez rząd emigracyjny organizacjom walki podziemnej w Polsce i zaprzeczywszy energicznie twierdzeniu, jakoby Polacy gdziekolwiek byliby zorganizowani w ruchu podziemnym stali „z bronią u nogi", mówca cytuje enuncjacje, jakie zostały ogłoszone w Londynie, gdy członkowie stronnictwa spostrzegli, że ich lojalne postępowanie już nie jest w stanie zapobiedz szkodliwej polityce Raczkiewicza i Arciszewskiego.

Opracowanie deklaracji ideowej ruchu w podziemiach świadczy, że chłop polski i jego przedstawiciele z okresu walki z Niemcami potrafili zdobyć się na ideową pracę w warunkach najkrytyczniejszych.

Porozumienie jałtańskie

Na podstawie porozumienia jałtańskiego nastąpiło porozumienie między Polakami.

Kongres — zdaniem mówcy — winień zastanowić się jakie były przesłanki tego porozumienia. Były one oparte na następujących zasadach.

1. Wszystkie stronnictwa wchodzące w skład koalicji mają pełną swobodę pracy organizacyjnej, zgromadzenia, prasy i propagandy.

2. Koalicja wszystkich stronnictw zdecyduje w drodze porozumienia, czy i jakie niewchodzące w skład koalicji stronnictwa mogą być uznane za demokratyczne i włączone do współpracy.

3. Decyzje koalicji zapadają w drodze porozumienia, a nie w drodze przegłosowania.

4. Podstawą polityki zagranicznej jest przyjaźń, współpraca i sojusz z demokratycznymi państwami na wschodzie i zachodzie, a w szczególności ze Zw. Radzieckim, Wielką Brytanią, Francją i Stanami Zjednoczonymi — oraz front antyniemiecki i przyjaźń między Słowianami przy przestrzeganiu wzajemnej suwerenności i niepodległości.

5. Udział Polski w Międzynarodowej Organizacji Pokoju i Bezpieczeństwa.

6. Jak najrychlejsze ustalenie zachodniej granicy Polski.

7. Jak najrychlejsze wybory do sejmu na podstawie powszechnego, równego, bezpośredniego i tajnego głosowania.

8. Amnestia dla więźniów politycznych z wyłączeniem zdrajców narodu.

9. Pociągnięcie do odpowiedzialności sprawców zamachu majowego, Brześcia i Berezy.

Rząd Jedności Narodowej

Oceniając drogi po których pójdzie ruch, należy — zdaniem mówcy — wziąć pod uwagę stopień dotrzymywania i dokonywania tych porozumień.

Wchodząc do Rządu Jedności Narodowej powiedzieliśmy sobie—kontynuuje wicepremier Mikołajczyk — że chodzi nam o wciągnięcie do wspólnej odpowiedzialności za rząd największej liczby wielkich i demokratycznych organizacji politycznych i uzyskanie dobrowolnego poparcia najszerszych rzesz społeczeństwa. Dalej o rychłą stabilizację stosunków i spokoju wewnętrznego oraz o wciągnięcie do odbudowy kraju największej możliwie energii narodowej opartej na zaufaniu.

Wierzyliśmy, że przez to porozumienie przyczyniamy się do konsolidacji zgody międzynarodowej, nie pozwalamy niemcom i innym wrogom demokracji wygrywać na nieporozumieniach. Powodujemy powrót Polski na arenę międzynarodową, otwieramy Polsce drogę do szybkiej zagranicznej pomocy gospodarczej i socjalnej. Stwarzamy podstawę do ustalenia zachodnich granic Polski. Uzyskujemy poparcie opinii polskiej w Stanach Zjednoczonych i Francji, uzyskujemy w niczym nie skrępowany powrót emigracji polskiej, możemy przystąpić do pertraktacji na temat powrotu polskiego żołnierza, który się marnuje poza granicami państwa. Wreszcie uzyskujemy powstanie warunków do powrotu marynarki handlowej, tak potrzebnej Polsce.

Były to uczciwie pojęte zasady porozumienia, które przyświecały nam przy zawieraniu tej umowy i **przesłanki te w pracach Rządu Jedności Narodowej są aktualne —** konkluduje mówca.

O zjednoczenie ruchu ludowego

Dalej mówca przedstawia wysiłki celem zjednoczenia ruchu ludowego w kraju.

Chociaż z ciężkim sercem — oświadcza dosłownie — zaakceptowaliśmy warunki porozumienia przedstawione przez ob. Bańczyka, mimo to nie doszło do porozumienia w dniu 22 sierpnia. Mogę tylko jedno stwierdzić, że ci, którzy kierowali Stronnictwem Ludowym w okresie Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, że ci, co rozmawiali z nami w Moskwie, są dzisiaj z nami.

(Dokończenie na str. 2-giej).

Min. Bidault o O. N. Z.

LONDYN, 22. 1. Przed nagłym swoim wyjazdem do Paryża, spowodowanym przesileniem rządowym we Francji, minister Bidault wygłosił na Zgromadzeniu Organizacji Narodów Zjednoczonych mowę.

Podkreślił on konieczność poszanowania sprawiedliwości oraz praw i podstawowych swobód człowieka, co zresztą jest tezą zawartą w założeniach ONZ. — Francja nie wątpi, że teza ta znajdzie praktyczne zastosowanie u wszystkich narodów zjednoczonych, których troską jest utrzymanie ogólnoświatowego pokoju.

Nizbędną rzeczą jest poparcie Organizacji przez Światową Federację Związków Zawodowych. Z chwilą gdy narody powierzyły Organizacji straż nad ich bezpieczeństwem z ufnością i spokojem spoglądają w przyszłość. To też ideą, która przyświeca pracom ONZ jest właśnie utrwalenie tego pokoju na całej kuli ziemskiej.

Minister Bidault — jak już podnosiliśmy — odleciał samolotem do Paryża, gdzie pozostanie do chwili utworzenia nowego rządu.

Zamach bombowy

LONDYN, 22. 1. W Palestynie, w pobliżu Haify dokonano zamachu bombowego, na skutek którego zostało zabitych 30 żołnierzy angielskich. Śledztwo w toku.

Arabia i Egipt

KAIR, 22. 1. Odbył się tu na zakończenie wizyty króla Arabii Ibn Saudi w Egipcie wielki bankiet w pałacu królewskim, wydany na cześć gościa przez króla Faruka.

Król Ibn Saudi w dniu jutrzejszym opuszcza Kair wraz ze swymi 12 synami udając się do Suezu, skąd powróci do swego kraju.

O wydanie konspiratora

PRAGA, 22. 1. Czechosłowacki minister Informacji Kopecky oświadczył, że rząd czechosłowacki, zwrócił się do Wielkiej Brytanii z żądaniem wydania gen. Prchali, oskarżonego o działalność konspiracyjną przeciwko rządowi czechosłowackiemu.

W zeszłym tygodniu policja aresztowała kilku agentów gen. Prchali, działających na terenie Czechosłowacji.

Komisja Kontrolna nad energią atomową

LONDYN, 22. 1. **Większością 46 głosów została powołana na zgromadzeniu ONZ komisja kontrolna nad energią atomową. Delegat Syrii sprzeciwiał się wnioskowi, żądając odłożenia tej sprawy na później. Min. Bevin zabierał głos dwukrotnie odpierając argumenty przedstawiciela Syrii.**

Polska — Stany Zjednoczone

WARSZAWA, 22. 1. **Dnia 21 stycznia nawiązano bezpośrednią łączność radiofoniczną między Polską a Stanami Zjednoczonymi za pośrednictwem radiostacji w Boernerowie.**

Zw. Zawodowe a P. S. L.

WARSZAWA, 22. 1. Wydział Wykonawczy Komisji Centralnej Związków Zawodowych powziął następującą rezolucję:

Obradujący w Warszawie członkowie Wydziału Wykonawczego Komisji Centralnej Związków Zawodowych, prezesi i generalni sekretarze zarządów głównych wszystkich central zrzeszonych w Komisji Centralnej Zw. Zaw. oraz przedstawiciele świata pracy zasyłają obradującemu w tym czasie w Warszawie zjazdowi Polskiego Stronnictwa Ludowego życzenia jak najowocniejszych obrad i jak najlepszych wyników.

Wyrażamy nadzieję, że PSL w zespole bloku demokratycznych stronnictw wchodzących w skład Rządu Jedności Narodowej przyjmie obowiązki i równą odpowiedzialność za dalsze prace nad utrwaleniem niepodległości i suwerenności naszego państwa, za demokratyczną jego treść i za konsekwentną realizację programu wskazanego w manifeście lipcowym PKWN.

Przedstawiciele świata pracy, jako reprezentanci ponad miliona robotników i pracującej inteligencji apelują do Zjazdu PSL, aby w uchwałach przyjął rezolucję Kongresu Związków Zawodowych, wzywającą wieś polską do wypełnienia obowiązku wobec państwa i narodu w przedmiocie pełnego zdania świadczeń rzeczowych, albowiem od realizacji programu gospodarczego Rządu Jedności Narodowej zależne jest odbudowa kraju, odbudowa i rozwój przemysłu oraz zapewnienia wyżywienia całego świata pracy — w myśl hasła: wieś — miastu, miasto — wsi".

Potępienie reakcji przez PSL oraz uaktywnienie się na odcinku walki z nią winno również znaleźć wyraz w uchwałach Zjazdu PSL.

Niech żyje wspólny front walki i pracy chłopów, robotników i pracowników umysłowych!

Patriotyczna inicjatywa

WARSZAWA, 22.1. Prezydent Krajowej Rady Narodowej ob. Bolesław Bierut otrzymał następującą depeszę: **Uczniowie Państwowej Szkoły Techniczno - Przemysł. w Łodzi, zebrani w dniu 19 stycznia 1946 roku na uroczystości wyzwolenia Łodzi usłuchali Twego, Prezydencie, wezwania i zawiadamiają, że utworzyli na terenie szkoły Komitet Odbudowy Warszawy.**

Równocześnie postanowili wezwać naszych kolegów ze wszystkich szkół na terenie całego Państwa, by poszli w nasze ślady.

Przy tej sposobności składamy Ci, Obywatelu Prezydencie, hołd, jako głowie naszej Ojczyzny i zapewniamy Cię, że nie ustaniemy w pracy tak długo, dopóki nasza Stolica nie będzie odbudowana, jako jedna z najpiękniejszych stolic świata.

W odpowiedzi ob. Prezydent wystosował pismo w którym dziękuje za szlachetną i patriotyczną inicjatywę i życzy gorąco, aby stała się zachętą i przykładem do wielkiego czynu całej młodzieży polskiej, miłującej swoją stolicę.

Dokończenie przemówienia wicepremiera

Sukcesy Rządu Jedności Narodowej

Rząd Jedności Narodowej niewątpliwie może potwierdzić, że miał w okresie zanim weszliśmy do niego swoje sukcesy. Niewątpliwie bardzo wiele zrobił w najtrudniejszych momentach dla państwa polskiego, ale mamy także prawo zwrócić uwagę na czysty zysk Rządu Jedności Narodowej, który wyszedł na rzecz państwa polskiego przez nasze wejście do rządu i stworzenie szerszych jego podstaw.

Zakończyło się rozdwojenie, które przez dwa ośrodki dyspozycyjne legalnej władzy państwowej musiałoby doprowadzić do nieporozumienia, do rozlewu krwi i do rzeczy, których żaden z prawdziwych Polaków i żaden prawdziwy chrześcijanin nie może sobie życzyć.

Mówca wylicza osiągnięcia na gruncie międzynarodowym i wewnętrznym.

Pretensje P. S. L.

Przyszliśmy z całym poczuciem odpowiedzialności dopełnienia naszych obowiązków i staramy się je pełnić.

Mamy prawo zgłaszać swoje pretensje, bo nigdy żądania słuszne nie powinny wywołać gwałtownych ataków, ani też rozbijania Rządu Jedności Narodowej.

Wołamy o wypełnienie naszego mandatu w Prezydium Krajowej Rady Narodowej, przez przydzielenie nam pierwszego wiceprezydenta, bo na podstawie porozumienia słusznie nam się to należy. Wołamy o większą reprezentację wsi w Krajowej Radzie Narodowej. Mamy prawo żądać swoich przedstawicieli w innych organizacjach gospodarczych, spółdzielczych i t. p. również na podstawie porozumienia.

Mówca nie uważa za słuszne, że tak duże stronnictwo jak PSL nie uzyskało chociażby jednej drukarni ze strony państwa.

Potępienie band

Ale najważniejsze jest — zdaniem mówcy — zagadnienie atmosfery. Stoimy na stanowisku potrzeby jak najszybszej pacyfikacji kraju. **Podwójną zbrodnią** po straszliwej okupacji, **jest dalsze rozlewanie krwi bratniej.**

Tylko wrogowie Polski mogą sobie życzyć w Polsce atmosfery mordów politycznych i wojny domowej, która by się mogła zakończyć utratą niepodległości państwa.

Zdajemy sobie sprawę, iż cena życia ludzkiego w okresie powojennym jest jeszcze niska, że istnieją jeszcze inspirowane bandy NSZ. agenci Andersa, wreszcie, że demoralizacja band leśnych, już bez żadnych fikcyjnych pokrywek, a wprost w celach rabunkowych napastuje obywateli, zagrażając ich życiu i mieniu.

Zdążyliśmy do wydania i wykonania amnestii zdając sobie sprawę, że należy oddzielić zbałamuconych, porządnych ludzi od zbrodniarzy politycznych lub pospolitych przestępców.

Stanowisko nasze pod tym względem było jasne. **Potępialiśmy i potępiamy NSZ, agentów Andersa, maruderów i pospolitych zbrodniarzy.** Potępiamy zbrodnie, popełniane na działaczach politycznych innych stronnictw oraz członkach Urzędu Bezpieczeństwa, tak, jak swego czasu w parlamencie podpisywaliśmy interpelację polskich komunistów i skakaliśmy do oczu Składkowskiemu za jego cyniczne na ten temat odpowiedzi.

Przyjęliśmy z dużą ulgą do wiadomości cyfry, wykazujące zmniejszenie się zamachów politycznych po powstaniu Rządu Jedn. Narodowej, uważając, że chociażby ten sam fakt wynagrodził za trud podjęty dla utworzenia tego rządu.

(Dalszy ciąg przemówienia w numerze jutrzejszym).

Po rezygnacji gen. de Gaulle

PARYŻ, 22. 1. Francuskie koła polityczne podjęły w poniedziałek rano energiczną akcję w związku z ustąpieniem gen. de Gaulle.

Jeżeli narady dotyczące utworzenia rządu złożonego z przedstawicieli trzech partii: ruchu republikańsko-ludowego, komunistów i socjalistów — przyniosą pożądane rezultaty, zostaną natychmiast zwołane zebrania partii w celu ustalenia składu rządu i jego szefa.

W dniu dzisiejszym ma być zwołane Francuskie Zgromadzenie celem wyboru następcy de Gaulle.

Partia socjalistyczna ogłosiła, że gotowa jest do współpracy z postępowymi katolikami i komunistami. Prawdopodobnie do czwartku nowy rząd zostanie utworzony.

Gen. de Gaulle dzisiaj opuścił wraz ze swą małżonką Paryż.

Obowiązki szefa rządu na czas kryzysu objął Wincent Auriol — wicepremier rządu gen. de Gaulle.

Agencja Reutera donosi, że minister spraw zagranicznych Francji Bidault nie powróci na generalne zgromadzenie Organizacji Narodów Zjednoczonych dopóki francuski kryzys rządowy nie będzie rozwiązany.

PARYŻ, 22. 1. **Opinia publiczna i prasa szeroko komentują następstwa rezygnacji generała de Gaulle. Sekretarz generała de Gaulle Walewski oświadczył, że generał de Gaulle postanowił nieodwołalnie całkowicie wycofać się z życia politycznego. Spodziewane jest zebranie się wszystkich partii politycznych Francji, w celu omówienia sytuacji.**

Dopóki nie odzyskają szacunku

WASZYNGTON, 22. 1. Prezydent Truman przemawiał dzisiaj w Kongresie w związku ze złożeniem budżetu wydatków i wpływów państwowych na rok 1946/47. Budżet przewiduje wydatki na sumę 35 miliardów 800 milionów dolarów.

Omawiając zagadnienia polityczne prezydent oświadczył, że Stany Zjednoczone zdecydowały się na bezterminową współpracę z narodami i użyją całej potęgi woli, wiedzy i energii celem zapobieżenia wojnie. **Mówiąc o okupacji Niemiec przez wojska amerykańskie prezydent oświadczył, że okupacja ta musi trwać tak długo póki naród niemiecki nie odzyska praw do szacunku.** Własne bezpieczeństwo Ameryki i całego świata wymaga dużych sił zbrojnych i dlatego też armia amerykańska musi liczyć 2 miliony żołnierzy. Jeżeli nie będzie odpowiedniej ilości ochotniczych zgłoszeń, wówczas ustawa o przymusowym obowiązku odbywania służby wojskowej, która wygasa w dniu 16 maja r. b. zostanie przedłużona.

W rocznicę śmierci Lenina

WARSZAWA, 22. 1 W związku z 21-szą rocznicą śmierci Lenina odbył się okolicznościowy obchód zorganizowany przez przewodniczącego Towarzystwa Polsko-Radzieckiego obywatela Węgla. Na uroczystości przemawiał minister Jędrychowski.

A działo się to rok temu

Wojska 1 Frontu Białoruskiego w dniu 23 stycznia 1945 roku w wyniku manewru okrążającego oddziałów zmotoryzowanych w łączności z atakiem frontalnym zdobyły BYDGOSZCZ, ważny punkt obrony nieprzyjaciela węzeł komunikacyjny nad dolnym brzegiem Wisły.

Wojska 1 Frontu Ukraińskiego po przełamaniu linii nieprzyjaciela zajęły szereg miast, ważne węzły komunikacyjne i punkty obronne nieprzyjaciela oraz doszły do rzeki ODRY w rejonie WROCŁAWIA na odcinku frontu szerokości 60 km.

Wanda Wasilewska kandyduje do Rady Najwyższej Z. S. R. R.

MOSKWA, 21. 1. Znana pisarka Wanda Wasilewska kandyduje do Rady Najwyższej ZSRR w jednym z obwodów Ukrainy. Kandydatura Wandy Wasilewskiej została wystawiona przez zgromadzenie kołchozników tego okręgu.

Polska przegrywa mecz bokserski z Czechosłowacją 7:9

PRAGA, 21.1. **Oczekiwane z ogromnym zainteresowaniem spotkanie rewanżowe w boksie pomiędzy drużynami Czechosłowacji i Polski zgromadziło w sali „Luterna" 3.500 widzów, którzy byli świadkami zaciekłych walk. Spotkanie zakończyło się zwycięstwem Czechosłowacji w stosunku 9:7.**

Aresztowania hitlerowców

MOSKWA, 22. 1. **Agencja Tass donosi, iż urzędy bezpieczeństwa aresztowały w ostatnich dniach szereg wybitnych działaczy hitlerowskich, wśród których znajdują się: jeden z głównych austriackich przestępców wojennych były Standard fuhrer-Helmuth Wolf, naczelnik Urzędu Bezpieczeństwa w Grazu Zelein oraz agent gestapo Kollar, oddawna już poszukiwany przez policję.**

Aresztowanie lotniczki

ŁONDYN, 22. 1. **Agencja Reutera donosi, że policja niemiecka aresztowała znaną lotniczkę Helenę Schwerzel, oskarżoną o zadenuncjowanie burmistrza Lipska, dra Goerfellera o udział w spisku przeciwko Hitlerowi w lipcu 1944 roku.**

Schwerzel stanie wkrótce przed francuskim sądem wojennym.

Z Kongresu P. S. L.

WARSZAWA, 22. 1. W pierwszym dniu obrad Kongresu Stronnictwa Ludowego przemówienie powitalne w imieniu CKWPPS wygłosił ob. Cyrankiewicz.

Mówca nakreślił historię walk, o zbudowanie jedynej siły zdolnej do budowy i obrony demokracji i niepodległości Polski, t. j. sojuszu chłopsko-robotniczego. By ten cel osiągnąć trzeba było pokonać wiele trudności.

Jeżeli dzisiaj ci wszyscy, którzy nie mogą już robić sojuszów politycznych z prawicą, chcą zamiast sojuszu chłopsko-robotniczego zorganizować w Polsce sojusz chłopa z malkontentami, to należy im powiedzieć, że z malkontentami można być w opozycji, ale że z malkontentami rządzić w Polsce nie można, że Polską rządzić można będzie tylko wespół z rzeszami robotniczymi.

Polska Partia Socjalistyczna w zrozumieniu prawdziwych interesów mas chłopskich i robotniczych wybrała drogę jednolitego frontu i drogę koalicji demokratycznej, jako podstawy siły i odbudowy Polski.

Wierzymy — mówi ob. Cyrankiewicz, że wbrew malkontentstwu podejrzanych sojuszników, wbrew naciskom z boku na tej drodze znajdzie się wraz z nami i wasze stronnictwo.

Mówca zakończył życzeniami, aby Kongres przyjął uchwały w duchu kroczenia drogą sojuszu chłopsko-robotniczego.

Wydanie dzieł Stalina

MOSKWA, 22. 1. Agencja Tass donosi: Centralny Komitet Partii Komunistycznej Zw. Radzieckiego postanowił wydać dzieła Stalina. Wydawnictwo to obejmie dzieła Stalina, które ukazały się pomiędzy rokiem 1901 a 1946 i zawierać będzie 16 tomów.

Tomy będą się kolejno ukazywały w roku 1946, 1947 i 1948. Każdy tom poprzedzi przedmowa oraz kronika biograficzna. Przedmowę do pierwszego tomu napisał autor. Większość dzieł, stanowiących część 1-go tomu, była publikowana w nielegalnej prasie rewolucyjnej oraz w tajnej prasie gruzińskiej.

Dzieła Stalina ukażą się w nakładzie 500.000 egzemplarzy.

Pierwszy proces

SINGAPOORE, 22. 1. Rozpoczął się tu pierwszy proces przeciwko japońskim przestępcom wojennym. Na ławie oskarżonych zasiadło 10 japończyków, oskarżonych o dokonanie okrucieństw na bezbronnych jeńcach wojennych. Ogółem w Singapoore znajduje się do osądzenia 1000 osób.

Strajk w U S A.

NOWY JORK, 22. 1. **Wobec odrzucenia przez związek przemysłowców propozycji prezydenta Trumana, robotnicy przemysłu stalowego rozpoczęli strajk.**

Strajk ten jest największy w dziejach amerykańskiego przemysłu stalowego. Objął on około 800.000 robotników.

Uspokojenie w Jerozolimie

LONDYN, 22. 1. Agencja Reutera donosi, że w Jerozolimie zamieszki zostały opanowane. Dokonano tu zamachu na radiostację, w toku akcji stracili życie 1 policjant i 1 oficer brytyjski.

A'e nie w Grecji

ATENY, 22. 1. **Sytuacja w Grecji jest coraz poważniejsza. Odbywa się tu cały szereg demonstracji. W wielu wypadkach użyto broni, szczególnie w starciach między lewicą i prawicą.**

„Mein Kampf" w centrali odpadków

KRAKPW, 21. 1. W pierwszą rocznicę odzyskania Niepodległości Zarząd Biblioteki Jagielońskiej w Krakowie przekazał Krakowskiej Centrali odpadków dla przemysłu 5000 ton poniemieckiej makulatury.

Są to przeważnie luksusowe egzemplarze „Mein kampf" oraz wielka ilość ozdobnie wydanych propagandowych książek i czasopism hitlerowskich.

Centrala odpadków dla przemysłu dostarczy ową makulaturę do bielskich fabryk przeróbki papieru, a całkowity dochód z owej tranzakcji przeznacza się na zakup elementarzy dla dzieci krakowskich.

Wyszyński w Berlinie

BERLIN. 22. 1. Zastępca Komisarza Ludowego do Spraw Zagranicznych Wyszyński przybył dziś do Berlina. Ten główny przedstawiciel ZSRR na zgromadzenie Organizacji Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu jutrzejszym ma odlecieć do Londynu.

Nowa radiowa taryfa abonamentowa

I. A. W mieszkaniach, obiektach ruchomych (prywatnych):

1. Osoby pracujące, wojskowi czynnej służby, członkowie M.O., właściciele gospodarstw rolnych (wiejskich), słuchacze wyższych zakładów naukowych, emeryci, inwalidzi oraz duchowni wyznań uznanych;
   a) za każdy radioodbiornik z lampami katodowymi po 75 zł miesięcznie;
   b) za każdy radioodbiornik bez lamp katodowych, za każdy pkt odbiorczy odprowadzony z innego mieszkania oraz za każdy głośnik radiowęzłowy o mocy do ¼ watt po 50 zł miesięcznie;
   c) za każdy głośnik radiowęzłowy powyżej ¼ watt po 100 zł miesięcznie.
2. Wszystkie inne osoby niewymienione w pkcie 1 płacą za kat. a — 200 zł. kat. b — 100 zł i za kategorię c — 300 zł.

B. W lokalach, obiektach ruchomych (służbowych):

3. urzędy, instytucje i urzędy, przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe, oddziały, instytucje i urzędy Wojska Polskiego i Milicji Obyw., szpitale państwowe, samorządowe i społeczne, szkoły i zakłady naukowe, wychowowcze, dobroczynne i opiekuńcze, stowarzyszenia i związki społeczno-gospodarcze, polityczne i sportowe, świetlice kult. oświatowe, fabryki i przedsiębiorstwa prywatne tylko w odniesieniu do pomieszczeń przeznaczonych na pracę kat. a) — 75 zł, kat. b) — 50 zł i kat. c) — 100 zł.
4. Wszystkie inne prywatne instytucje, zakłady i przedsiębiorstwa niewymienione w pkcie 3 kat. a) — 200 zł, kat. b) — 100 zł i kat. c)— 300 zł.

II. Jednorazowa opłata rejestracyjna, obowiązująca przy rejestracji radioodbiorników lub punktów odbiorczych ustalona zostaje w wysokości jednomiesięcznej opłaty dla danej kategorii radioabonentów nie mniej niż 100 zł.

III. Jednorazowa opłata za rejestrację:

a) przedsiębiorstw wytwarzających sprzęt radiotechniczny oraz warsztatów rzemieślniczych, trudniących się naprawą sprzętu radiotechnicznego 500 zł.;
b) przedsiębiorstw handlowych, zajmujących się sprzedażą radiosprzętu 2000 zł.

Taryfa niniejsza obowiązuje od dnia 1 lutego 1946 roku.

Z POMORZA

Chełmno

Już w listopadzie ub. r. władze Urzędu Bezpieczeństwa w wyniku energicznie przeprowadzonego poszukiwania wykryły w Zgorzelicach i osadziły w więzieniu w Chełmnie członka „Selbstschutzu" i NSDAP Bunn Ottona, znanego również pod przezwiskiem Kalweita.

Warto nadmienić, że Bunn przez cały czas przebywał w Polsce, posiadając obywatelstwo niemieckie. Jesienią, 1938 r. wyjeżdża do Berlina, niby to na pracę, w rzeczywistości na kurs przygotowawczy do dalszej zbrodniczej działalności. W kwietniu 1939 r. powraca do Polski. Natychmiast po opuszczeniu przez Wojsko Polskie Chełmna jest najczynniejszym organizatorem i sprężyną tak zw. „Selbstschutzu". Aresztowaniom, rozstrzeliwaniom, rewizjom i rabunkom nie było końca. Bunn był wszędzie. Podsłuchiwał u drzwi mieszkań, sprawdzał w kościołach czy przypadkiem ktoś nie modli się z polskich książeczek, dosłownie dwoił się i troił w swej zapamiętałej nienawiści do wszystkiego co polskie.

Obecnie skruszony zeznaje, że ludzie przez niego aresztowani w większości wprawdzie zostali zamordowani lecz on osobiście nie strzelał. Owszem odwoził ich samochodem po 12-tu , 15-tu do Grubna i na Klamry, ale nic więcej. sam pozostawał w samochodzie, a inni odprowadzali ich do lasu i do jego niewinnych uszu dochodziły jedynie odgłosy równie niewinnych strzałów.

Zeznaje, że bił Polaków za nie salutowanie sztandarów partyjnych, za rozmawianie po polsku, a podczas rewizji rekwirował bezprawnie Polakom ich mienie. W dalszym ciągu zeznaje, że zrabował z kościoła farnego 7 złotych kielichów i monstrancje oraz co cenniejszy sprzęt kościelny, przyczym do kościoła wjechał motocyklem.

Do tego wszystkiego się przyznaje, ale jego zdegenerowany teoriami „Mein Kampf" sposób myślenia i odczuwania zdaje się wyrażać zdziwienie, że to może być powodem oskarżeń. On przecież wypełniał tylko ściśle instrukcje kursu 1938 roku i za to śmią go sądzić?

Ciekawe, że za okoliczność wysoce łagodzącą poczytuje sobie fakt skreślenia go z listy NSDAP za romans z pewną Polką, w której jak twierdził, zakochał się szalenie i dla której nie zawahał się narazić na te przykrości.

Wogóle psychika tego degenerata hitlerowskiego nie jest zjawiskiem odosobnionym; jest to sposób myślenia wszystkich prawie niemców, jak tego dowodzi każdy prawie proces od głównych zbirów norymberskich do Bunna włącznie.

W jego sprawie śledztwo zostało zakończone i wkrótce stanie przed sądem w Chełmnie, gdzie go nie minie zasłużona kara.

Wąbrzeźno

Jak nas informują zawiązuje się tu związek esperantystów, którego celem będzie nauka i rozpowszechnianie języka esperanta wśród społeczeństwa naszego powiatu. Związek ten stanowi oddział Zw. Esperantystów w Polsce, którego siedzibą jest Kraków.

RYTM KUJAW

Realizacja dostaw zboża

W sobotę, dnia 19 b. m. w gmachu starostwa odbyło się zebranie w sprawie realizacji obowiązkowych dostaw zboża. Na zebraniu obecny był przedstawiciel wojewody ob. Poręba.

Zebranie zagaił starosta Kubski, podkreślając doniosłość zagadnienia świadczeń, oraz apelując do współpracy wszystkich czynników miejskich, i powiatowych. Wzajemna pomoc w tym wypadku, mocna więź przyczynią się niewątpliwie do przyspieszenia realizacji dostaw.

Próby tego rodzaju współpracy — jak wyjaśnił kierownik Wydziału Aprowizacji Zarządu Miejskiego — były już czynione, napotykały one jednak trudności w postaci wygórowanych warunków stawianych przez poszczególne zakłady. Zdaniem mówcy, należałoby się zastanowić nad zwózką systemem szarwarkowym.

Przedstawiciel Prezydenta Miasta podkreślił również konieczność położenia nacisku na przeprowadzenie zwózki.

Po dyskusji, w której wzięło udział kilku uczestników zebrania, omawiając trudności techniczne, szereg przedstawicieli zadeklarowało konkretnie ilość samochodów i środków transportowych dla zwózki.

Starosta Kubski podkreślił, iż pragnie sprawy te przeprowadzić na płaszczyźnie wspólnego porozumienia i ma nadzieję, że zbyteczne będzie stosowanie obowiązkowych przymusów.

Delegat Wojewody ob. Poręba podkreślił, iż niedopuszczalne jest niewykorzystanie jakiegokolwiek środka przewozu, świadczyłoby to bowiem o nieładzie organizacyjnym. Dla usprawnienia należy wskazać ścisłe ilości przypadające na poszczególne firmy do przewiezienia.

Z drugiej strony społeczeństwo nasze zdaje sobie przecież sprawę, że świadczeń rzeczowych nie należy brać z punktu widzenia przymusu lecz z poczucia obywatelskości. Teraz kiedy budowa Ojczyzny zależy od nas samych społeczeństwo musi włożyć serce i dobrą wolę w każdą pracę dla kraju, dla podniesienia jego dobrobytu.

Inspektor świadczeń rzeczowych na powiat ob. Sambor po przedstawieniu szeregu niedomagań technicznych, oraz wypadków świadczących o zaniedbywaniu przez niektórych tego ważkiego zagadnienia, przystąpił do omówienia planu operacyjnego dla realizacji obowiązkowych dostaw zboża. Plan ten obejmuje okres od 20 stycznia do 15 lutego roku 1946, i przewiduje szereg działów, które wiążąc się w całość, dadzą możność usprawnienia akcji oraz ścisłej jej kontroli.

Opracowano szczegółowo zagadnienie akcji zmierzającej do uświadomienia obywateli, środki organizacyjne, środki techniczne, ekonomiczne (wypłata za świadczenia rzeczowe i jej regularność).

Osobny dział planu stanowią środki represyjne, które stosowane będą wobec osób złośliwie zalegających w obowiązkowych dostawach świadczeń rzeczowych.

Wszyscy zainteresowani w planie, po dokładnym zapoznaniu się z nim, złożyli podpisy zobowiązujące się do przestrzegania dokładnego wykonania.

W toku dyskusji, jaka się wyłoniła poruszono sprawę transportów koleją wąskotorową, a starosta Kubski zaapelował do przedstawicieli Duchowieństwa, o poparcie tej akcji.

Obecny na zebraniu ks. dziekan Zwierz oświadczył, że tego rodzaju akcja jest już przeprowadzona i odpowiednie pouczenia są kierowane z ambon ku wiernym.

Na zakończenie Starosta powiatowy Kubski wezwał raz jeszcze do usilnej współpracy dla wspólnego dobra, poczym zamknął zebranie.

Z frontu świadczeń rzeczowych

Według stanu na dzień 20 stycznia b. roku powiat włocławski odstawił 53,4 proc. zboża kontyngentowego.

Poszczególne gminy odstawiły jak następuje:

Śmiłowice	67.1	proc.
Piaski	64.8	„
Falborz	62.8	„
Kowal	60.9	„
Chodecz	58.1	„
Lubień	50.5	„
Wieniec	50.3	„
Pyszkowo	47.7	„
Baruchowo	45.8	„
Kłóbka	45.7	„
Łęg	42.5	„
m. Włocławek	36.	„
Przedecz	31.5	„
Dobiegniewo	16.	„

LUBIEŃ KUJAWSKI.

Koło PCK w Lubieniu oddało w dniu 15 bm. ostatnią posługę jednemu z gorliwych członków Polskiego Czerwonego Krzyża ś. p. Franciszkowi Smardzewskiemu, który zmarł w 48 roku swego życia.

W pogrzebie wziął m. in. udział poczet sztandarowy Koła PCK w Lubieniu i wielu członków Koła.

Pow. włocławski

Świetlice i domy ludowe.

W powiecie włocławskim istnieją świetlice i domy ludowe, gdzie przeważnie młodzież wiejska w wolnych chwilach ma możność zdobywania oświaty, uświadamia się obywatelsko i również korzysta z miłych i kulturalnych rozrywek.

W dniu 9 lutego odbędzie się uroczysty zjazd kierowników wszystkich świetlic z pow. włocławskiego, celem złożenia sprawozdania o działalności w powiecie, jak również wytyczenia na przyszłość kierunku w pracy, by osiągnąć bardziej pozytywne wyniki. W tym samym dniu o godz. 16 popoł. kierownik Pow. Oddziału Informacji i Propag. wygłosi przez radio pogadankę o świetlicach.

Kronika

DYŻURY APTEK:
Dziś na 3-go Maja 16

KINA
„Bałtyk" i „Polonia"
Wzruszający film tryumfującej miłości p. t.
Czekaj na mnie

Kalendarzyk słowiański
Wrocisławy

Słońce:
wschód o godzinie 7.31
zachód o godzinie 16.05

Dzisiaj ŚRODA 23 STYCZNIA
Zaślub N.M.P.

Pierwsze odezwy na murach miasta

w dniu 20 stycznia 1945 roku

Obywatele!

Przez lat niespełna sześć żyliśmy w bezprawiu. Byliśmy obywatelami drugiej kategorii i nie mieliśmy żadnej możności reagowania na zadawane nam krzywdy.

W chwili oswobodzenia naszego miasta od najeźdzcy, nie możemy być obrazem zdziczenia moralnego.

Musimy za wszelką cenę zachować porządek i utrzymać w należytym ładzie to, co jest naszą wspólną własnością.

Władza jest w okresie organizacji: każdy z nas będzie miał możność na równych prawach przystąpić do odbudowania społeczeństwa i uzupełnienia braków w naszych gospodarstwach.

Od Komendanta wojsk ZSRR dostałem polecenie zorganizowania Milicji Miejskiej.

Ochronę mienia państwowego i prywatnego będę przeprowadzał z całą energią przy poparciu odpowiednich środków i represji.

Nie utrudniajcie mi tego ciężkiego zadania i podporządkujcie się mym rozkazom. Nie zapominajcie o tym, że to, co nam zostawił wróg, jest nie wystarczające dla zaspokojenia minimum egzystencji, a przez rabunek jeszcze sytuacja się pogorszy.

Bądźcie godnymi Obywatelami Odzyskanej Wolnej Ojczyzny!

Pawełko Mieczysław, Kom. Mił.

Włocławek, 20 stycznia 1945 r.

Ostatni rozkaz niemiecki z dnia 19 stycznia 1945 roku

złożony do druku. ale nie wydrukowany

Wszystka ludność miasta Leslau ma natychmiast miasto opuścić.

Wyłączeni spod tego polecenia są tylko ci, którzy otrzymali inny rozkaz.

Wszyscy niemcy zbiorą się natychmiast w sali kinoteatru przy ul. Dietrich-Eckardt.

Wszyscy Polacy zbiorą się natychmiast w Parku Miejskim od ulicy Toruńskiej.

Der Kreisleiter.

Leslau, 19 stycznia 1945 r.

W lusterku

Niania... dla.. rodziców

Dzieci, owszem, lubię dzieci,
to Narodu przyszłość przecie;
ale chodzę, słucham, patrzę,
czemu dzieci same w teatrze?

Dziećmi często się zachwycam,
ale za złe mam rodzicom...
Dla rodziców wychowania
dać niektórym trzeba nianię!...

Agapit.

Dnia 27. 1. 1946 r. o godz. 11-ej odbędzie się walne zebranie Związku Zaw. Muzyków w biurze Referatu Kultury i Sztuki, ul. 3-go Maja 22.

Godne naśladowania. Na początku stycznia br. w fabryce „Mühsam" wybuchł pożar. Pierwszy spostrzegł go ob. Rajkiewicz Stanisław, który bez wahania z narażeniem życia skoczył aby zgasić płomienie. W pomoc nadbiegł mu ob. Jabłoński Michał i wspólnymi siłami pożar stłumili, nie bacząc, że wystawiają na szwank swoje życie.

Dyrekcja w uznaniu ich zrozumienia poczucia obowiązku obywatelskiego wynagrodziła ob. Rajkiewicza Stanisława 1500 zł i ob. Jabłońskiego 700 zł.

Należy zaznaczyć, że obydwaj ci obywatele są członkami Polskiej Partii Robotniczej, i że robotnicy dzisiejszy stanęli już na stanowisku swojego znaczenia i swej wartości, jako współbudowniczy nowej Demokratycznej Polski.

Miejski Oddział Informacji

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach 8 do 12 i od 2 do 5-tej. W soboty od 8 do 12-tej.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe — 10 zł.
Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.

Redakcja i Administracja: WŁOCŁAWEK, Ul. BRZESKA 4. Telefon Nr. 11-26. REDAKTOR A. TURCZYNOWICZ. E — 08821
Przyjmuje w godz. 10—12 z wyjątkiem dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. Drukarnia Diecezjalna, Włocławek, Brzeska 4. Odpow. za pismo: Kolegium Redakcyjne.